

Valtioneuvoston päätös Fingrid Oyj:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Kristinestad - Ulvila).

Annettu Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2012.

Fingrid Oyj (jäljempänä hakija) on pyytänyt valtioneuvostolta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977, jäljempänä lunastuslaki), 5 §:ssä tarkoitettua lupaa saada lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 400 kV:n sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Kristiinankaupungin, Porin ja Ulvilan kaupungeissa sekä Isojoen, Merikarvian, Siikaisten ja Pomarkun kunnissa.

Rakennettava voimajohto alkaa Kristiinankaupungin kaupungin Kristiinankaupungin kylässä olevalta Kristiinan sähköasema -nimiseltä tilalta RN:o 14:3 ja päättyy Ulvilan kaupungin Harjunpään kylässä olevalle Ulvilan muuntoasema -nimiselle tilalle RN:o 33:1. Johdon pituus on noin 115 kilometriä.

Kristinestad–Ulvila johtohanke on merkittävä osa Pohjanmaan verkon kehittämissuunnitelmaa. Pohjanmaan 220 kV verkon siirtokyky on jäämässä alimittaiseksi. Sähkönsiirtoa kasvattaa alueen sähkönkulutuksen kasvu, uusi voimantuotanto Etelä-Suomessa ja Pohjanmaalla sekä tuulivoima, jota on suunnitteilla suuria määriä koko Pohjanmaan rannikolle. Lisäksi Pohjanmaan 220 kV verkko on monilta osin saavuttamassa teknisen käyttöikänsä. Laajamittaisten saneerausten ja vahvistusten sijaan on teknisesti ja taloudellisesti järkevämpää siirtyä 400 kV jännitetason käyttöön. Hyväkuntoiset 220 kV johdot otetaan 110 kV käyttöön, jolloin verkko palvelee paremmin myös suurjännitteistä jakeluverkkoa. Kristinestad–Ulvila johto mahdollistaa Pohjanmaan sähkönsiirron käyttövarmuuden myös tulevaisuudessa. Pohjanmaan 400 kV rengasverkko tulee olemaan merkittävä osa koko päävoimansiirtoverkkoa. Ilman näitä vahvistuksia Suomen

Maksuitta

TEM/2524/05.03.03/2011

Pirkanmaan - Satakunnan maanmittaustoimisto

ilmasto- ja energiastrategian mukaista tuotantoa ei pystytä liittämään verkkoon. Myöskään verkon rakentamisen ja kunnossapidon edellyttämiä käyttökeskeytyksiä ei pystyttäisi jatkossa järjestämään ilman kantaverkon käyttövarmuuden olennaista heikkenemistä.

Fingrid Oyj hakee valtioneuvostolta lupaa, jolla 400 kV johto voidaan rakentaa Kristiinankaupunkiin rakennettavalta uudelta Kristinestadin muuntoasemalta Ulvilan muuntoasemalle. Johto sijoittuu pääosin nykyisen 220 kV voimajohdon Ulvila–Kristiina paikalle. Pyhävuoren ja Lidenin välillä johto sijoittuu olemassa olevan 220 kV rinnalle ja 220 kV johto muutetaan 110 kV käyttöön.

Uuden Kristinestadin muuntoaseman ympäristössä joudutaan siirtämään useita johtoja. Hakija on todennut, että näiden siirtämisestä tehdään maanomistajien kanssa erikseen sopimukset, jotka mahdollistavat siirtojen toteuttamisen ja sen jälkeisen tilanteen saattamisen käyttöoikeudellisesti ajan tasalle lunastuslain edellyttämällä tavalla.

Energiamarkkinavirasto on myöntänyt johdolle rakentamisluvan 1.11.2011.

Johtohankkeesta on tehty lakiin perustuva ympäristövaikutusten arviointi (YVA), josta yhteysviranomaisena toiminut Lounais-Suomen ympäristökeskus on antanut lausuntonsa. YVA on laadittu välille Tahkoluoto–Kristiinankaupunki. Tässä vaiheessa hankkeesta toteutetaan vain väli Ulvila–Kristiinankaupunki. Yhteysviranomainen toteaa, että arviointiselostus on tehty huolella ja perusteellisesti. Linnustoa koskevilla lisäselvityksillä tarkennettu arviointiselostus on riittävä ja täyttää erinomaisesti sille asetetut vaatimukset.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antoi erillisen lausunnon voimajohtohankkeen Natura-arvioinnista, luontoselvityksistä, Pomarkun Isonen linnustoseurannasta sekä hankkeen vaikutuksista Isonen soidensuojelualueelle. Lausunnon mukaan arviointi ja selvitykset on laadittu asianmukaisesti. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus on arvioinut lausunnossaan Isonen soiden sijaitsevan reittivaihtoehdon olevan ympäristöllisesti vähiten haittava aiheuttava eikä vaihtoehto heikennä Isonen Natura-luontotyyppejä merkittävästi.

Satakuntaliitto toteaa, että Satakunnan seutukaavassa 5 sekä vahvistettavana olevassa Satakunnan maakuntakaavassa on osoitettu lausunnolla olevalle Kristinestad–Ulvila voimajohdolle aluevaraus merkinnällä pääsähkölina/voimalinja, noudattaen nykyistä olemassa olevaa linjausta. Satakuntaliitto katsoo, että lunastuslupahakemuksen mukainen linjaus noudattaa yleispiirteisellä tarkkuudella seutu-/maakuntakaavassa osoitettua linjausta. Satakuntaliitto pitää

lausunnolla olevan Kristinestad–Ulvila 400 kV voimajohtohankkeen toteuttamista erittäin tarpeellisena.

Pohjanmaan liitto toteaa, että voimajohto sijoittuu pääosin nykyisen 220 kV voimajohdon johtokäytävään. Liitto pitää tärkeänä, että uusia voimajohtoja rakennetaan olemassa oleville johtokaduille. Pohjanmaalla on monia vireillä olevia tuulivoimahankkeita ja kantaverkkoon tarvitaan lisäkapasiteettia. Lisäksi tämä hanke tuo mahdollisuuden rengassyötön häiriötilanteissa. Voimajohtohanke on liiton mielestä erittäin tärkeä.

Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole huomauttamista lunastuslupahakemuksesta.

Liikennevirasto toteaa, että voimajohtohanke ylittää Ruosniemi - Niinisalo rataosan. Rataosan liikenne on lakkautettu, mutta linjan uusimisessa on huomioitava sähköradan ylityksen vähimmäisetäisyydet. Radanpitäjä velvoittaa Fingrid Oyj:tä hakemaan radan ylittämiseen risteämälupaa. Hakija toteaa, että risteämälupaa haetaan Liikenneviraston edellyttämällä tavalla rakennesuunnittelun valmistuttua.

Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan ELY-keskukset eivät ole antaneet lausuntoa.

Uvilan kaupunki sekä Siikaisten ja Merikarvian kunnat ovat todenneet, ettei niillä ole huomautettavaa lunastuslupahakemuksesta.

Kristiinankaupunki, Pori, Isojoki ja Pomarkku eivät ole antaneet lausuntoa.

Johtohanke kohdistuu 634 kiinteistön alueeseen. Näiden kiinteistöjen omistajat ja käyttöoikeuden haltijat ovat etukäteen antaneet kirjallisen suostumuksensa lunastukseen 75 kiinteistön, 20 tiealueen, 1 lakanneen yleisen tien, 1 rautatiealueen, 14 yhteisen alueen (12 vesi- ja 2 muuta yhteistä aluetta) omistajia lukuun ottamatta. Heille on varattu tilaisuus antaa määräajassa lausuntonsa sekä lunastuslupahakemuksesta että ennakkohaltuunottolupahakemuksesta siten kuin lunastuslain 8 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 1 momentissa säädetään.

Jussi Kartano toteaa, että uusi 400 kV suunniteltu johtolinja menee vain muutaman kymmenen metrin päästä tilan asuinrakennuksesta ja talouspihasta. Hän vaatii, että Fingrid Oyj:n on selvitettävä ja mitattava johdoista tuleva sähkösaiteily paikan päällä. Selvitykset ja mittaukset on tehtävä kirjallisesti ulkopuolisen toimijan toimesta. Fingrid Oyj:n on vastattava, että asukkaille ei ole mitään terveydellistä vaaraa rakentamastaan johtolinjasta. Mikäli terveydellisiä oireita

ilmaantuu, Fingrid Oyj:n on vastattava ja korvattava kaikki terveydelliset haitat, niistä johtuvat kulut ja tulon menetykset. Johtoalueelta mahdollisesti siirrettävien talousrakennusten kustannukset ja taloudelliset menetykset on Fingrid Oyj:n korvattava. Historiallisesti korvaamattomia vanhoja rakennuksia ei tule purkaa vaan siirtää. Tukikelpoiselle viljelypelloille rakennettavasta sähkötolpasta aiheutuva haitta on korvattava.

Hakija toteaa, että tilan Kopo 36:7 alueella kulkee tällä hetkellä vierekkäin 220 kV ja 110 kV voimajohtolinja. Molemmat linjat on tarkoitus purkaa ja rakentaa tilalle yhteispylvääseen päällekkäin 400 kV ja 110 kV voimajohto. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä laskettiin eri pylväsvaihtoehtojen sähkö- ja magneettikentän voimakkuus. Kyseisen pylvästyypin osalta ei uudessa tilanteessa sähkö- tai magneettikentän osalta ole oleellista muutosta nykytilanteeseen verrattuna eli laskennalliset arvot ovat sekä nykyisessä tilanteessa että uudessa tilanteessa huomattavasti alle sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (STMA 294/2002) pitkäaikaisaltistuksen suositusarvojen. Asia voidaan todentaa mittauksin lunastustoimituksen maastokatselmuksessa. Talousrakennus ja vanha hirsirakennus sijaitsevat uuden johdon johtokadulla osittain johtimien alapuolella. Talousrakennusta käytetään konesuojana, jolloin siellä säilytetään myös palavia nesteitä, jotka voivat aiheuttaa tulipalovaaran johtimille. Lisäksi johdon rakentamisen yhteydessä (johtimienveto) rakennukset haittaavat työtä ja voivat vaurioitua. Siksi on järkevintä että rakennukset joko puretaan tai niiden kunnan salliessa siirretään toiseen paikkaan. Fingrid Oyj sopii rakennuksen omistajan kanssa toimenpiteet, menettelyt ja mahdolliset korvaukset ennen uuden johdon rakentamista. Korvausasiat kokonaisuudessaan, myös haittojen osalta, käsitellään lunastustoimituksessa.

Monica ja Lars-Erik Lundmark vastustavat johtoalueen leventämistä kiinteistöllään. Lisärakentaminen tulisi suorittaa jo olemassa olevalla alueella. Fingrid Oyj:n tulisi valita sellainen ratkaisu, jossa toivottu kapasiteetti voidaan saavuttaa nykyisen johtokadun puitteissa.

Hakija toteaa, että tilan Tjärdal 23:131 alueella johtoalue levenee 6 m johtuen siitä, että 220 kV voimajohto korvataan 400 kV voimajohdolla ennalleen jäävän 110 kV voimajohdon vieressä. Johtoalue levenee, koska 400 kV voimajohdon johtoalue on leveämpi kuin 220 kV voimajohdon ja 400 kV voimajohdon suojaetäisyys 110 kV voimajohdosta on suurempi kuin 220 kV voimajohdon.

Valtioneuvosto on käsitellyt hakemuksen ja todennut, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa sekä että johtosuunta on tarkoituksenmukainen.

Tämän vuoksi valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 4 §:n nojalla antaa Fingrid Oyj:lle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 400 kV:n sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Kristiinankaupungin, Porin ja Ulvilan kaupungeissa sekä Isojoen, Merikarvian, Siikaisten ja Pomarkun kunnissa. Lunastus alkaa Kristiinankaupungin kaupungin Kristiinankaupungin kylässä olevalta Kristiinan sähköasema -nimiseltä tilalta RN:o 14:3 ja päättyy Ulvilan kaupungin Harjunpään kylässä olevalle Ulvilan muuntoasema -nimiselle tilalle RN:o 33:1. Johdon pituus on noin 115 kilometriä. Johtoauekan leveys on 36 metriä. Sen kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle. Ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto on otettu huomioon siten, että johtoreitiksi on valittu kokonaisuutena arvioiden haitattomin vaihtoehto.

Rautatieliikennekäytössä olevien rautatiekiinteistöjen alueilla johto rakennetaan siten, että rautatien käyttö turvataan. Sijoitettaessa ja pysytettäessä johtoa rautatiealueen yläpuolelle on noudatettava sähköturvallisuusmääräyksiä ilmajohdoista liikenneväylän läheisyydessä. Johdon rakenteesta ja sijainnista ei saa aiheutua varaa rautatieliikenteelle.

Johdon omistajalla on sähköön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoauealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysiineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoauealla, ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajalle,
- 3) pitää johtoauea vapaana puista, vesoista ja rautatiealuetta lukuun ottamatta muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoauealta rautatiealuetta lukuun ottamatta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoauekan rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa,
- 6) merkitä reunavyöhykkeillä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaaralli-

sia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.

- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin johtopylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne rautatiealuetta lukuun ottamatta väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

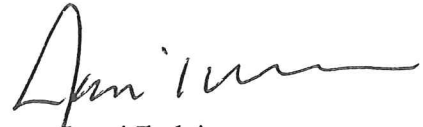
- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja ja rautatien käytölle tarpeellisia laitteita lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväiden rakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä rautatiealuetta lukuun ottamatta pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muita rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rautatiealuetta lukuun ottamatta rakentaa 28 metriä lähemmäksi johtoaukean keskiviivaa.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n nojalla lunastustoimituksessa tarkemmin määrättäväksi.

Koska hankkeella on kiire, valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 58 §:n nojalla myöntää hakijalle oikeuden ottaa haltuunsa lunastettavan omaisuuden ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa (Ennakkohaltuunottolupa).

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohallintuunottoluvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Työministeri

Lauri Ihalainen

Ylitarkastaja

Osmo Haltia

TIEDOKSI Pirkanmaan - Satakunnan maanmittaustoimiston kirjaamo / kirjaamiasia
Pohjanmaan maanmittaustoimiston kirjaamo/kirjaamiasia
Varsinais-Suomen ELY-keskus/Ympäristö ja luonnonvarat
Satakunnan ELY-keskus/Ympäristö ja luonnonvarat
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/Ympäristö ja luonnonvarat
Pohjanmaan ELY-keskus/Ympäristö ja luonnonvarat
Satakuntaliitto
Etelä-Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan liitto
Kristiinankaupunki
Porin kaupunki
Ulvilan kaupunki
Isojoen kunta
Merikarvian kunta
Siikaisten kunta
Pomarkun kunta
Ratahallintokeskus
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/Liikenne ja infrastruktuuri
Satakunnan ELY-keskus/Liikenne ja infrastruktuuri
Varsinais-Suomen ELY-keskus/Liikenne ja infrastruktuuri
Fingrid Oyj
Maanomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 226 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden postiosoite
käyntiosoite
puhelinvaihe
telekopio
sähköposti

PL 180, 00131 Helsinki
Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
010 364 0200
010 364 0382
korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi